

Siun Sotesta Meijän Maakuntaan

Pöytäkirja 1/2017

OHJAUSRYHMÄN KOKOUS

Aika: Keskiviikko 15.2.2017 klo 17.30 – 19.55

Paikka: Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, Maakuntasali (2. krs), Siltakatu 2, Joensuu

Ohjausryhmän jäsenet:

-	Auvo Gustafsson	Heinäveden kunta	
X	Tapio Tykkyläinen	Ilomantsin kunta	
X	Juha Hämäläinen	Joensuun kaupunki	
X	Markku Kauppinen	Joensuun kaupunki	4 §-
X	Sinikka Väyrynen	Juuan kunta	
-	Marko Koskinen	Kiteen kaupunki	
X	Pertti Haukka	Kontiolahden kunta	
-	Lea Oravalahti-Pehkonen	Lieksan kaupunki	
-	Jorma Pitkänen	Liperin kunta	
X	Hannu Pääkkönen	Nurmeksien kaupunki	
-	Jari Turpeinen	Outokummun kaupunki	
X	Minna Varis	Polvijärven kunta	
X	Tuure Hirvonen	Rääkkylän kunta	
X	Tommi Pesonen	Tohmajärven kunta	
-	Reijo J. Hiltunen	Valtimon kunta	
X	Anna Hölttä	Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	
X	Reijo Jeskanen	Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	
X	Seppo Eskelinen	Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	
X	Hanna Huttunen	Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	(puheenjohtaja)
X	Eila Heinonen	Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä	
X	Matti Kämäräinen	Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä	

Muut:

X	Risto Poutiainen	Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	
X	Kari Karjalainen	Joensuun kaupunki, koordinaatioryhmän pj.	4 §-
X	Ritva Saarelainen	Pohjois-Karjalan ELY-keskus	
X	Rauno Jussila	Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	
X	Jarno Turunen	Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	(sihteeri)

1. Kokouksen avaus

Päätösehdotus:

Puheenjohtaja Hanna Huttunen avaa kokouksen.

Päätös:

Puheenjohtaja Hanna Huttunen avasi kokouksen.

2. Kokouksen osanottajien toteaminen

Päätösehdotus:

Todetaan kokouksen osanottajat.

Päätös:

Todettiin kokouksen osanottajat.

Siun Sotesta Meijän Maakuntaan

3. Edellisen kokouksen muistio

Kokousmuistiot laaditaan päätöspöytäkirjan muotoon ja muistiot hyväksytään ohjausryhmän seuraavassa kokouksessa. Ohjausryhmän 17.11.2016 pidetyn kokouksen muistio on toimitettu kokouksen jälkeen sähköpostitse ohjausryhmälle tiedoksi ja kommentoitavaksi. Muistioon ei ole ollut huomautettavaa.

Päätösehdotus:

Hyväksytään edellisen 17.11.2016 pidetyn kokouksen muistio.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Liite 1.

Muistio 17.11.2016 pidetystä ohjausryhmän kokouksesta.

4. Valtakunnallisen valmistelun tilannekatsaus

Sosiaali- ja terveysministeriö ja valtiovarainministeriö ovat lähettäneet sote-uudistukseen liittyvän valinnanvapauslain luonnoksen lausunnolle 31.1.- 28.3.2017. Lakiluonnoksessa esitetään, miten asiakas voi valita palveluja valinnanvapauden piirissä olevista sosiaali- ja terveyspalveluista.

Asiakkaan valinnanvapautta koskevan lakiluonnoksen mukaan asiakas voisi valita palvelujen tuottajan nykyistä monipuolisemmin. Asiakas voisi listautua valitsemansa sosiaali- ja terveyskeskuksen asiakkaaksi ja valita lisäksi haluamansa suunhoidon yksikön. Sosiaali- ja terveyskeskukset ja suunhoidon yksiköt tuottavat palvelut itse tai verkostomaisesti. Ne voisivat myös myöntää asiakkailleen maksuseleitä asiakkaan valitsemalta palvelun tuottajalta hankittaviin yksittäisiin palveluihin. Lisäksi asiakas voisi myös valita maakunnan tuottamissa palveluissa palveluja antava toimipisteen, kuten sairaalan. Asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti olisivat käytössä maakunnan tekemän palvelutarpeen arvioinnin perusteella ja niiden perusteella asiakas saisi valita palvelun tuottajan. Monikanavarahoituksen yksinkertaistamisesta laaditaan hallituksen esitys vuoden 2017 aikana.

Lisäksi hallitus julkisti joulukuussa lausuntokierroksen jälkeen tehdyt muutokset maakunta- ja sote-lakiluonnoksiin. Uudistusten tärkeimmät lait ovat maakuntalaki, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki, voimaantulolaki ja maakuntien rahoituslaki. Lakipaketti julkistettiin jo tässä vaiheessa avoimen lainvalmistelun hengessä, ja viimeistelty hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle helmikuussa.

Kaikissa 18 maakunnassa on jatkossa oma pelastuslaitos. Hallitus linjasi osana sote-ratkaisua, että kaikki 18 maakuntaa järjestävät ensihoidon, joten myös pelastustoimi järjestetään samoissa maakunnissa. Näin pelastuslaitokset voivat edelleen tuottaa ensihoitopalveluja terveydenhuollolle. Käytännössä hallituksen linjaus tarkoittaa sitä, että pelastuslaitoksia on jatkossa 18. Samalla valtion ohjausta vahvistetaan niin, että valtioneuvosto hyväksyy pelastustoimen valtakunnalliset tavoitteet, ja sisäministeriö ohjaa suoraan 18 maakunnan pelastustointia. Valtioneuvosto voi myös päättää joidenkin pelastustoimen erityistehtävien keskittämisestä yhden tai useamman maakunnan hoidettavaksi.

Lausuntokierroksen pohjalta on tehty mm. seuraavia muutoksia maakuntalainsäädännön kokonaisuuteen:

- Erillinen palvelulaitos muutettiin liikelaitosmalliksi
- Yhteishankintojen valtakunnallisesta palvelukeskuksesta luovutaan
- Mahdollistetaan talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskusten toimiminen alueellisessa yhteistyössä kuntien kanssa
- Maakuntien tehtäväksi luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävän käytön edistämistehtävät

Siun Sotesta Meijän Maakuntaan

- Kuntia koskevasta verokatosta luovutaan vuosina 2020–2021
- Rahoituskriteereihin pienehköjä tarkistuksia (kaksikielisyys, väestötiheys, saaristoisuus).

Valtioneuvosto on päättänyt valtuuttaa Senaatti-kiinteistöt perustamaan tulevien 18 maakunnan omistukseen siirtyvän toimitila- ja kiinteistöhallinnon palvelukeskuksen. Maakuntien Tilakeskus Oy toimii perustamisvaiheessa Senaatti-kiinteistöjen tytäryhtiönä.

Valtakunnallisessa valmistelussa monia keskeisiä asioita on tarkemmin ratkaisematta ja yksityiskohdilta auki. Keskeisimpiä tällaisia vielä kesken olevia asioita Pohjois-Karjalan kannalta ovat mm.

- valinnanvapausmalli ja monikanavarahoitus
- maakuntien rahoitus ja ohjaus
- liikenneasioiden hoito (mm. alueellinen tienpito)
- ympäristöhallinnon organisointi sekä lupa- ja valvonta-asioiden hoito
- pelastustoimen organisointi
- kasvupalvelut ja aluekehitys
- valtakunnallisten palvelukeskusten valmistelu
- sisältölainsäädäntö (kevällä tulossa noin 2000 sivun lakipaketti lausunnoille).

Päätösehdotus:

Ohjausryhmä päättää

- 1) merkitä valmistelutilanteen tiedoksi
- 2) käydä keskustelun valinnanvapauden käsittelyn menettelytavasta.

Päätös:

1 Hyväksyttiin yksimielisesti.

2 Päätettiin yksimielisesti, että poliittinen ohjausryhmä tulee käsittelemään yhteisen lausuntopohjan.

Kari Karjalainen saapui klo 17.39 tämän pykälän käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Markku Kauppinen saapui klo 17.47 tämän pykälän käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

5. Maakuntauudistuksen valmistelun eteneminen Pohjois-Karjalassa

Pohjois-Karjalassa maakuntauudistuksen valmistelussa on esivalmisteluvaiheessa kolme keskeistä asiaa:

- 1) valtakunnalliseen valmisteluun vaikuttaminen (erityisesti lausuntovalmistelu, vierailut, vaikuttamistyö)
- 2) oman valmistelun käynnistäminen (erityisesti toimintamallityö, organisointi)
- 3) yleisen tietoisuuden lisääminen.

Pohjoiskarjalaisia toimijoita on mukana monissa valtakunnallisissa valmisteluryhmissä. Valtakunnallinen muutosjohtajaverkosto on kokoontunut tähän mennessä neljästi.

Koordinaatioryhmä on kokoontunut seitsemän kertaa, viimeisin kokous pidettiin 3.2.2017. Henkilöstöryhmä on kokoontunut kahdesti ja viestintäryhmä kolme kertaa. Henkilöstöryhmä ja viestintäryhmä pitivät yhteiskokouksen 24.1. Viestintäryhmän neljäs kokous on 13.2.2017. Ensimmäinen uutiskirje on julkaistu.

Toimintamallityöryhmät ovat tehneet ansiokasta työtä ja ensimmäisen vaiheen tuotokset raportoidaan ohjausryhmän tässä kokouksessa. Pohjois-Karjalan maakuntauudistuksen tiekartta on valmisteltu, samoin esitykset esivalmistelun jatkon organisoinnista ja sidosryhmien osallistumisesta.

Maakuntauudistuksesta on kierretty kertomassa ja keskustelemassa tähän mennessä yli 40 eri tilaisuudessa: seminaareissa, sidosryhmätilaisuuksissa ja kokouksissa. Ajankohtainen materiaali on koottu uudistuksen nettisivuille pohjois-karjala.fi/maakuntauudistus.

Siun Sotesta Meijän Maakuntaan

Maakuntauudistus kiinnostaa laajalti erilaisia sidosryhmiä, yrityksiä, julkisia toimijoita ja järjestöjä. Loka-joulukuussa maakuntauudistukseen liittyen järjestettiin kuntakierros, maakuntauudistusta on esitelty 13 valtuustossa.

Ohjausryhmä päätti 17.11.2016 kokouksessaan, että maakuntauudistukseen liittyen järjestetään elinkeinotapahtuma alkuvuodesta 2017. Tilaisuus järjestetään Joensuussa 3.4.2017 ja sinne ovat tulossa puhumaan mm. elinkeinoministeri Mika Lintilä sekä kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläinen. Ministeri Vehviläinen on tulossa myös avaamaan 14.3.2017 Helsingissä järjestettävän ”Yhdessä asukkaiden kanssa” -osallisuustilaisuuden, missä kerrotaan hyvistä kokemuksista osallisuuden edistämisestä Pohjois-Karjalassa. Sote-muutosjohtaja Sinikka Salo ja maakuntauudistuksen muutosjohtaja Pauli Harju tekevät yhteisen maakuntakierroksen helmi-huhtikuussa 2017. Pohjois-Karjalan tilaisuus järjestetään torstaina 6.4.2017 Kolilla.

Päätösehdotus:

Ohjausryhmä merkitsee valmistelutilanteen tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

6. Toimintamallien tilannekatsaukset

Toimintamallityöryhmät ovat tehneet ansiokasta työtä ja ensimmäisen vaiheen tuotokset on raportoitu, työryhmien työn oli oltava valmis 15.1.2017 mennessä.

Koordinaatioryhmä on 3.2.2017 kokouksessaan päättänyt esittää ohjausryhmälle toimintamallien raporttien hyväksymistä.

Ohjausryhmän hyväksymisen jälkeen raportit on tarkoitus laittaa uudistuksen nettisivuille kaikkien tutustuttavaksi ja kommentoitavaksi.

Päätösehdotus:

Ohjausryhmä päättää

- 1) merkitä valmistelutilanteen tiedoksi
- 2) hyväksyä Ensihoidon toimintamallin raportin
- 3) hyväksyä Varautumisen toimintamallin raportin
- 4) hyväksyä Öljyvahinkojen torjunta -toimintamallin raportin
- 5) hyväksyä Työvoima- ja yrityspalvelut -toimintamallin raportin
- 6) hyväksyä Kehittämisen- ja yritysrahoitus -toimintamallin raportin
- 7) hyväksyä Viljelijäpalveluiden toimintamallin raportin
- 8) hyväksyä Alueidenkäytön toimintamallin raportin
- 9) hyväksyä Henkilökuljetukset ja logistiikka -toimintamallin raportin
- 10) hyväksyä Digitaaliset palvelut -toimintamallin raportin
- 11) hyväksyä Tukipalvelut ja ICT -toimintamallin raportin
- 12) hyväksyä Rahoitus ja ohjaus -toimintamallin raportin
- 13) käydä evästyskeskustelun toimintamallien jatkotyöhön.

Päätös:

1-13 Hyväksyttiin yksimielisesti.

- Liite 2. Ensihoidon toimintamallin raporttiluonnos.
Liite 3. Varautumisen toimintamallin raporttiluonnos.
Liite 4. Öljyvahinkojen torjunta -toimintamallin raporttiluonnos.
Liite 5. Työvoima- ja yrityspalvelut -toimintamallin raporttiluonnos.
Liite 6. Kehittämisen- ja yritysrahoitus -toimintamallin raporttiluonnos.
Liite 7. Viljelijäpalveluiden toimintamallin raporttiluonnos.

Siun Sotesta Meijän Maakuntaan

- Liite 8. Alueidenkäytön toimintamallin raporttiluonnos.
Liite 9. Henkilökuljetukset ja logistiikka -toimintamallin raporttiluonnos.
Liite 10. Digitaaliset palvelut –toimintamallin raporttiluonnos.
Liite 11. Tukipalvelut ja ICT -toimintamallin raporttiluonnos.
Liite 12. Rahoitus ja ohjaus –toimintamallin raporttiluonnos.

7. Esivalmisteluvaiheen jatkon organisointi ja muutosfoorumien perustaminen

Toimintamallityöryhmien ensimmäisen vaiheen valmistuttua on ratkaistava, miten esivalmisteluvaiheen valmistelua jatketaan ja miten se organisoidaan. Samalla on tärkeää ratkaista, miten sidosryhmät voivat osallistua maakuntaudistuksen valmisteluun.

Sidosryhmien ja palvelujen käyttäjien osallistumisen vahvistamiseksi perustetaan hyvinvointiin ja elinvoimaan omat muutosfoorumit, näihin muutosfoorumeihin pyydetäisiin eri sidosryhmiä nimeämään edustajansa. Järjestöasiain neuvottelukunta toimisi järjestöasioiden muutosfoorumina. Nimetyt foorumit tukevat maakuntaudistuksen ja uuden maakunnan valmistelua, toiminnan ja palvelujen kehittämistä ja yhteistyön edistämistä omalla tehtävälallaan. Ne käsittelevät ja evästävät neuvoa-antavana elimenä maakuntaudistuksen kannalta keskeisiä strategisia asioita ja toimintamallityöryhmien työtä.

Foorumit kokoontuisivat muutaman kerran vuodessa. Foorumien toiminta käynnistyisi keväällä 2017 ja ne toimisivat helmikuun loppuun 2018. Maakuntavaltuusto tai maakuntahallitus arvioi tarpeen muutosfoorumien jatkosta keväällä 2018. Lisäksi järjestetään kaikille avoimia muutosfoorumeja tarpeen mukaan.

Lähtölaukauksena muutosfoorumien toiminnalle toimivat elinkeinotapahtuma Joensuussa 3.4.2017 ja valtakunnallisten muutosjohtajien maakuntakierros Kolilla 6.4.2017.

Pääosa nykyisistä toimintamalleista jatkavat valmistelutyötä koko esivalmisteluvaiheen. Öljyvahinkojen torjunta sekä kehittämis- ja yritysrahoitus päättyvät omina toimintamalleinaan, öljyvahinkojen torjunnasta on valmisteilla sopimusluonnos, rahoitusasiat liittyvät jatkossa sekä aluekehitykseen että kasvupalveluihin. Lisäksi henkilökuljetukset ja logistiikka –ryhmä nimetään uudelleen ja sen tehtäväkenttä laajennetaan kattamaan liikenneasiat kokonaisuudessaan.

Koordinaatioryhmässä 3.2.2017 (12 §) hyväksyttiin esivalmisteluvaiheessa jatkavat ja käynnistettävät toimintamallit, toimintamalleihin perustettavien työryhmien kokoonpano sekä saattaa asian tiedoksi ohjausryhmälle.

Uudet käynnistettävät toimintamallit:

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
- Aluekehitys
- Ympäristö
- Liikenne ja logistiikka (työryhmän tehtävää laajennettu nykyisestä)
- Maakuntastrategia.

Alustavat tuotokset toimintamallityöryhmistä tehtäisiin 15.4.2017 mennessä ja tuotokset olisivat valmiit 31.5.2017 mennessä. Raportointi koordinaatioryhmälle olisi kesäkuun kokouksessa.

Päätösehdotus:

Ohjausryhmä päättää

- 1) perustaa hyvinvoinnin, elinvoiman ja järjestöasioiden muutosfoorumit
- 2) pyytää hyvinvoinnin ja elinvoiman muutosfoorumeihin liitteessä olevia tahoja nimeämään edustajansa 15.3.2017 mennessä
- 3) merkitä tiedoksi esivalmisteluvaiheessa jatkavat ja käynnistettävät uudet toimintamallit sekä toimintamalleihin perustettavien työryhmien kokoonpanon.

Päätös:

Siun Sotesta Meijän Maakuntaan

- 1 Hyväksyttiin yksimielisesti.
- 2 Ohjausryhmä päätti yksimielisesti pyytää hyvinvoinnin ja elinvoiman muutosfoorumeihin liitteessä olevia tahoja kokouksessa tehdyillä muutoksilla nimeämään edustajansa 15.3.2017 mennessä.
- 3 Hyväksyttiin yksimielisesti.

Liite 13. Muutosfoorumit ja niihin pyydettävät tahot.

Liite 14. Uudet toimintamallit ja työryhmien kokoonpano.

8. Pohjois-Karjalan tiekartta maakuntaudistukseen

Valtakunnallinen sote- ja maakuntaudistuksen tiekartta julkaistiin 10.10. Tätä valtakunnallista valmistelua hyödyntäen on laadittu oma tiekartta Pohjois-Karjalan maakuntaudistuksesta. Tiekartan avulla voidaan vahvistaa maakunnan yhteistä tahtotilaa mitä uudistuksella tavoitellaan, ohjata valmistelua kulloinkin strategisesti tärkeisiin asioihin sekä tukea ja viitoittaa valmistelua sen eri vaiheissa.

”Askelmerkit Meijän maakuntaan – Pohjois-Karjalan maakuntaudistuksen tiekartta” pohjautuu tämän hetkiseen tietoon ja lakiluonnoksiin uudistuksen etenemisestä. Toimenpiteet ja niiden aikataulut tarkentuvat uudistuksen edetessä.

Ohjausryhmä on kokouksessaan 17.11.2016 (47 §) päättänyt yksimielisesti käynnistää Pohjois-Karjalan tiekartan laatimisen maakuntaudistukseen. Koordinaatioryhmä on kokouksessaan 3.2.2017 (13 §) päättänyt yksimielisesti esittää ohjausryhmälle tiekartan hyväksymistä.

Päätösehdotus:

Ohjausryhmä päättää hyväksyä Pohjois-Karjalan maakuntaudistuksen tiekartan.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Liite 15. Luonnos ”Askelmerkit Meijän maakuntaan – Pohjois-Karjalan maakuntaudistuksen tiekartta”.

9. Muut asiat

Päätösehdotus:

Ohjausryhmä päättää mahdollisista muista asioista.

Päätös:

Muita asioita ei ollut.

Siun Sotesta Meijän Maakuntaan

10. Ohjausryhmän seuraavien kokousten ajankohdista ja kokouspaikoista sopiminen

Ajatuksena on, että koordinaatioryhmä kokoontuu keskimäärin kerran kuukaudessa ja kokoukset pidetään ennen ohjausryhmän kokouksia.

Koordinaatioryhmä päätti 20.12.2016 kokouksessaan (82 §) yksimielisesti kevään 2017 kokousten ajankohdiksi:

- pe 3.2. klo 12-15
- pe 3.3. klo 12-15
- pe 7.4. klo 12-15
- pe 5.5. klo 12-15
- ke 21.6. klo 12-15.

Ohjausryhmä kokoontuu tarvittaessa.

Päätösehdotus:

Ohjausryhmä päättää seuraavien kokousten ajankohdista ja kokouspaikoista.

Päätös:

Ohjausryhmä päätti yksimielisesti, että seuraava kokous pidetään torstaina 9.3.2017 klo 17.30.

11. Kokouksen päättäminen

Päätösehdotus:

Puheenjohtaja päättää kokouksen.

Päätös:

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.55.